

Sygn. akt V CSK 89/13

POSTANOWIENIE

Dnia 21 listopada 2013 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Teresa Bielska-Sobkowicz

w sprawie z powództwa F. Sp. z o.o. w K.

przeciwko E. P.

o zapłatę,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 21 listopada 2013 r.,

na skutek skargi kasacyjnej pozwanej

od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...]

z dnia 31 października 2012 r., sygn. akt I ACa [...],

**odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania i
zasądza od pozwanej na rzecz powoda 1800 (jeden tysiąc
osiemset) złotych tytułem zwrotu kosztów postępowania
kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

W związku ze skargą kasacyjną pozwanej E.P. od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...] z dnia 31 października 2012 r. należy zważyć, co następuje.

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Cel wymagania przewidzianego w art. 398⁴ § 2 k.p.c. może być osiągnięty jedynie przez powołanie i uzasadnienie istnienia przesłanek umożliwiających realizację publicznoprawnych funkcji skargi kasacyjnej. Tylko na tych przesłankach Sąd Najwyższy może oprzeć rozstrzygnięcie o przyjęciu lub odmowie przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania. Dopuszczenie i rozpoznanie skargi kasacyjnej ustrojowo i procesowo jest uzasadnione jedynie w tych sprawach, w których mogą być zrealizowane jej funkcje publicznoprawne. Nie w każdej zatem sprawie, nawet w takiej, w której rozstrzygnięcie oparte jest na błędnej subsumpcji czy wadliwej wykładni prawa, skarga kasacyjna może być przyjęta do rozpoznania. Podkreślenia wymaga, że Sąd Najwyższy nie jest trzecią instancją sądową i nie jest jego rolą korygowanie ewentualnych błędów w zakresie stosowania czy wykładni prawa w każdej indywidualnej sprawie.

Wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania pozwana oparła na przesłankach uregulowanych w art. 398⁹ § 1 pkt 1 i 2 k.p.c. Przesłanki te nie zostały spełnione.

Powołanie się na występowanie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego (art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.), a więc zagadnienia, które wiąże się z określonym przepisem prawnym i którego wyjaśnienie ma znaczenie nie tylko dla rozstrzygnięcia przedmiotowej sprawy, ale także dla rozstrzygnięcia innych podobnych spraw, wymaga jego precyzyjnego sformułowania i wskazania argumentów prawnych, które prowadzą do rozbieżnych ocen (zob. m. in.: postanowienie SN z dnia 10 maja 2001 r., II CZ 35/01, OSNC 2002, nr 1, poz.11).

Chodzi przy tym o zagadnienie nowe, którego wyjaśnienie przyczyni się do rozwoju jurysprudencji.

Zdaniem skarżącej konieczne jest wyjaśnienie art. 22¹ k.c. zawierającego definicję pojęcia „konsument”, w szczególności doprecyzowanie pojęcia bezpośredniego związku pomiędzy czynnością prawną dokonywaną przez osobę fizyczną, a jej działalnością gospodarczą lub zawodową. Niezbędne jest rozstrzygnięcie, czy osoba fizyczna, która zawiera umowę pożyczki we własnym imieniu i przeznacza środki finansowe pożyczki na pokrycie zobowiązań osób najbliższych, jedynie pośrednio związanych z podmiotem, w którym pełni ona funkcję Prezesa Zarządu, dokonuje czynności prawnej bezpośrednio związanej z jej działalnością gospodarczą lub zawodową, czy jest to związek jedynie pośredni, a w konsekwencji osoba ta może zostać uznana za konsumenta.

Jak wskazano, zagadnienie prawne winno być sformułowane w sposób jasny i klarowny przez odwołanie się do kilku rozbieżnych występujących w judykaturze poglądów oraz przedstawieniu własnego rozwiązania problemu. Sposób sformułowania zagadnienia przez pozwaną nie spełnia powyższych kryteriów, bowiem w istocie jest ono oparte na twierdzeniu sprzecznym z poczynionymi w sprawie ustaleniami faktycznymi, że E. P. podpisując zarówno umowę pożyczki z dnia 22 września 2009 r. i umowę potrącenia z tej samej daty działała jako osoba fizyczna, a nie w imieniu osoby prawnej, zatem czynność przez nią dokonywana mogła być czynnością konsumencką. Nie budzi wątpliwości, że konsumentem jest osoba fizyczna tylko wtedy, gdy dokonuje czynności prawnej niezwiązanej bezpośrednio z prowadzoną działalnością gospodarczą lub zawodową. Skoro jednak z poczynionych ustaleń faktycznych, którymi Sąd Najwyższy jest związany wynika, że skarżąca zawarła umowę działając w imieniu osoby prawnej, to nie mogła dokonać czynności konsumenckiej i irrelevantna jest ocena kryterium bezpośredniości. Przedstawione zagadnienie ma ponadto charakter kazuistyczny i służy jedynie uzyskaniu przez skarżącą odpowiedzi odnośnie do prawidłowości konkretnej wykładni dokonanej przez sąd, leżącej u podstaw ustalenia stanu faktycznego zaskarżonego rozstrzygnięcia. Wywód prawny przedstawiony przez skarżącą także ma charakter konkretny i odnosi się wyłącznie do rozpatrywanej sprawy, a zarazem nie wskazuje na możliwość wystąpienia odmiennych

abstrakcyjnych ocen definicji konsumenta. Skoro sformułowane zagadnienie prawne ma zatem charakter pozorny i zmierza do podważenia poczynionych ustaleń faktycznych, skarga na tej podstawie nie może zostać przyjęta do rozpoznania.

Oparcie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania na tym, że istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów wymaga wykazania, że określony przepis prawa, mimo, iż budzi poważne wątpliwości, nie doczekał się wykładni albo niejednolita wykładnia wywołuje wyraźnie wskazane przez skarżącą rozbieżności w orzecznictwie w odniesieniu do identycznych lub podobnych stanów faktycznych, które należy przytoczyć. Ogólne uzasadnienie odnoszące się do tej przesłanki przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania nie zawiera takiego wyводу prawnego, który przemawiałby za tym, że przepisy dotyczące pojęcia konsumenta nie doczekały się wykładni albo niejednolita wykładnia wywołuje rozbieżności w orzecznictwie w odniesieniu do identycznych lub podobnych stanów faktycznych. Równocześnie skarga kasacyjna zawiera wewnętrzną sprzeczność, albowiem ta sama kwestia nie może równocześnie dotyczyć istotnego zagadnienia prawnego oraz rozbieżności w orzecznictwie.

Wobec powyższego, na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c., Sąd Najwyższy orzekł jak w sentencji.

Na wniosek strony powodowej zawarty w odpowiedzi na skargę kasacyjną Sąd Najwyższy orzekł o kosztach postępowania kasacyjnego na podstawie art. 98 § 1 i 3, art. 108 § 1 w zw. z art. 391 § 1 i art. 398²¹ k.p.c. oraz w związku z § 12 ust. 4 pkt 2 i § 6 pkt 6 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (t. jedn. Dz. U. z 2013 r., nr 490).

aw

es